

I. N. 7.

THESES MISCELLANÆ

Ex

ANTIQUITATI- BUS ECCLESIASTI- CIS DE PROMTÆ,

Qvas,

Conf. Ampliff. Fac. Phil. in Regia ad Aulam Academia,

Sub MODERAMINE

VIRI Cl.

D^N. ALGOTHI A. SCARIN,

Hist. & Phil. Civil. PROFESS. Ordin.

PRO GRADU

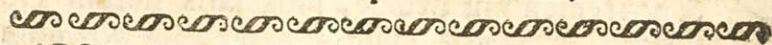
Publico examini modeste submittit

AARON N. PROCHMAN, Ostrob.

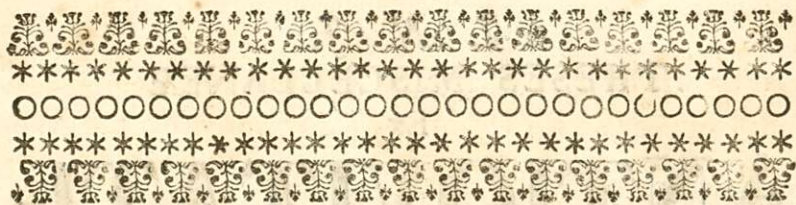
Paedagogus Brabestad.

Die XI. Julii A. R. S. MDCCXLVII.

loco horisque consuetis.

ABOÆ, Excud. JOH. KIÆMPE, Reg. Acad. Typ.

THESIS I.

Sola, quæ idoneo veritatis testimonio subniti-
tetur narratio, historicam fidem mereri cen-
senda est.

Thes. II.

Plus uni oculato & præsentī credendum rem
tacenti, quam auritis ex vana recentiqve tra-
ditione rem vetustam sine fundamento affirmanti-
bus decem testibus.

Thes. III.

Hinc, quid de fide eorum nimis celeri sit exi-
stimandum, qui pro communi fama de JO-
ANNA Papissa & calcato cervice FREDERICO Oe-
nobarbo Imperat. vindicias scribere, non e longinquo
quisque videt.

Thes. IV.

Aniquitatum ecclesiasticarum studium, qui in
minimis ponunt, non nisi vagis conjecturis
in veterum scriptis sæpiusculè oberrant. Illarum
ignorantiam polemicæ Theologiæ multis locis an-
tam & incrementum dedisse, plus satis notum est.

quin

Quin neque in gravissimis de religione controversiis, nisi prævio isto lumine, quemquam progredi posse feliciter, quæ in locum Theologiæ Scholasticæ hodie recepta est *Buddeana* methodus sacra dogmata demonstrandi, ad unum omnes vincit.

Thes. V.

Quamvis circa nativitatem Salvatoris tot & tanti momenti characteres sese offerant, ut de eodē nato, nulla unquā suboriri possit dubitatio; saltem illis, qui scripturam sacram vel ex limine salutarint: deficientibus accuratis præci ævi annotatoribus, de ista per se satis memorabili, quamvis splendoris mundani experte re gestâ, palam fatendum tamen, quod dies nativitatis vix certus aliquis definiri possit.

Thes. VI.

EX plurimis sententiis de anno, quo in carne DEUS manifestari voluit, illa se verisimilitudine maxima commendat, quæ in annum U. C. 749 incidisse contendit.

Thes. VII.

Quin, illorum neque Chronologorum exiguus numerus est, qui de mense, quo natus sit salvator inter se dissentiunt. Quam inde à *Sulpitii Severi* ætate ecclesia latina sententiam pro vera agnoscit, nostratum nemini ignotum est. Nos, cum antiquorum non pauci, mense Aprili *CHRISTUM* natum esse, pro vero agnoverint, eademque pluribus rationibus suffulta sententia probabilitate maxi-

maxima sese commendet, isti magis quam inveteratæ opinioni & *Scaligeri* sequacium conjecturis assurgimus.

Thef. VIII.

Illi veterum, qui Christum verno licet tempore, non tamen mense Aprili, sed Majo natum esse asserunt, diem natalem, cum die oblationis Christi in templo confundere videntur.

Thef. IX.

Quoniam admodum in Vet. Test. ab eo tempore, quo verbum divinum in litteras relatum est, moris erat in ecclesia textus biblicos prælegere populo; ita in N. Test. eundem mox invaluisse invenimus sacrorum ritum. In dispersione gentis Judaicæ hodie neque exolevisse morem & consuetudinem istam, usus ipse loquitur.

Thef. X.

Lectionis utriusque Testamenti bibliorum in ecclesia, continuationem sequentibus seculis factam fuisse: neque Canonicos modo libros, sed & sapientiam *Salomonis*, *Syracidis*, & qui Canonicis subungi vulgò solent libros ceteros, priorum hominum usui & ædificationi in ecclesia prælectos fuisse, *Eusebius* & ceteri scriptores consentiunt.

Thef. XI.

STRACIDEM, in consignando libro ΠΑΝΑΡΕΤΩ suo, Salomonis præcipue vestigiis insistentem, suasque ad sacram & civilem prudentiam, parcemias, cognatis exempli documentis illustrantem, quis-

5

quisquis eo nomine solo fidelium synagoga motum & exclusum iverit, quod a patribus non sit receptus in canonem, næ ille in naturæ perinde atque gratiæ auctorem injurius est; immo in Patres ipsos etiam, qui, quod in ecclesia prælegi omnino voluerint, *ecclesiastici* nomine proprio & peculiari *librum* insigniverunt.

Thef. XII.

Licet in ecclesia primitiva, textus certi ex Evangelistis & Apostolis desumpti nondum electi fuerint, qui, feriatis diebus, hodierno more, quotannis populo prælegerentur & explicarentur; a tempore tamen Apostolorum, ordinem istum, in ecclesia Græca præcipue, observatum invenimus, ut lectio ex Apostolo aut Propheta antecederet Sermonem de Christo s. lectionem Evangelicam.

Thef. XIII.

Integros Vet. Test. libros eo legerunt ordine, ut ad sacra reversi inde auspicati sint, ubi paulo ante desivissent. In majoribus festis autem textus extraordinarios & certos legerunt. Quo autem tempore textus Epistolici & Evangelici certi, qui jam reperiuntur, cuique diei Festo, assignari & perpetuo deinde explanari cœperunt, inter scriptores non convenit. Id tamen paulo ante CAROLI MAGNI Imperatoris ævum; & forte regiminis ejus initio, si quis dixerit factum esse, haud a veritate multum aberrabit, cum sub Caro-

lo

lo *Magno Postillarum* usum invaluisse pro vero venditare multi sustineant. De *PAULO WARNEFRIDO* diacono Aqvilegenſi certe conſtat, qvòd poſtillam ex homiliis Patrum ipſe collegerit; ejus loci & æſtimationis ævo illo, ut in plures lingvas transferendi illius poteſtatem, iis, qvorum intererat, Concilii Turonenſis Patres non inviti donaverint.

Theſ. XIV.

Iſ in locis homines prima mundi ætate ſacra ſua celebrarunt, in qvibus revelationem habuerunt ſpecialem. In Novo Teſt. vivis Apoſtolis qvotidianæ fidelium Synaxes uſu venerunt in Synagogis Judæorum, privatisqve ædibus. Tyrannis autem eccleſiam infeſtantibus, ſimplices domus, cryptas & cavernas montium, loco templorum, Chriſtiani frequentarunt; imo ſub cœlo aperto in cœmeteriis ſæpe etiam, aliisqve imbrium impetui expoſitis locis ſacra peregerunt.

Theſ. XV.

Iſti in cœmeteriis fidelium conventus ex antiquitate probe obſervati, quantum ad enucleandum difficillimæ interpretationis locum Paulinum I. Cor. XV. 29, conferant, *LUTHERO* & *GEZELIO* noſtrate, doctores non alii magis ingenioſe perſequerunt.

Theſ. XVI.

Infallibilitatis idolum, ſeqviori ætate aſſertum Curiaſe Romanæ a paraſiſtaſtris illius, titulo obtentui

tentui dato nullo defendi potest, nisi inpeccabilem eandem esse quis primum evictum iverit. *Neque enim peccatum minus est malum, quam error.*

Thef. XVII.

A Moto persecutionum metu sec IV. concessis, quæ ecclesiæ halcyoniis diu multumque exoptatis. *CONSTANTINUS* M. templa gentilium in usum Christianorum converti, imo plurima nova quoque ex ipsis fundamentis magnifice consecrari curavit. Anniversariam vero dedicationis memoriam (*Ἀντεμνήσις*) a Judæis assumptam, multisque in locis usque hodie, præcipue vero ruri retentam, ob ingentes abusus communionem fidelium inficientes, severissimis edictis primum coercuere, mox imperio suo ditioneque pii Principes exterminavere.

Thef. X III.

Usum Ambonum non prorsus fuisse ignotum in Ver. Test. adparet ex 2 Efr. 8: 4. Extructis vero in N. Test. templis Christianorum, ubique usus illorum invaluit.

Thef. XIX.

Primis ecclesiæ N. Test. seculis Christianis, modus indicandi sacra fuit per Theodromum seu internuncium. Immo Cymbalum & malleum ad convocandum populum veteres Christianos adhibuisse legimus. Praterlapsis autem IV. primis Seclis A. C. 420. usus *campanarum* inventus est ab episcopo *Paulino* in Campania, unde etiam nomen accepere.

Tb. XX.

AS sonorum pulsare & preces effundere, in ecclesia Romana circa A. Christi 1230. invaluit, præcipuè verò circa A. 1325. qvo a Papa Johanne XXII. imperatum fuit quotidie tintinabula trinis pulsari vicibus & *Ave Maria* recitari. Qvo vero tempore ad nos pervenerit mos hicce, certo dici non potest. Reformata religione, provehendæ in majus devotioni genuinæ, mox dicatum & in usum revocatum fuisse, ex agendis ecclesiasticis Seculi illius manifestum est.

Thes. XXI.

ANte tempora *AUGUSTINI* apud Christianos usu receptum fuisse ex calicibus ligneis & vitreis promerere eucharistiam, legimus; quod tamen seculis sequentibus in conciliis quibusdam interdictum est. Tempore autem *Augustini* & sequentibus ex calicibus aureis & argenteis sacra symbola exhibebantur. Eucharistiam verò sine Calice celebrandi ritum, in oriente prius, quam in occidentali ecclesia introductum, *ALBERTO MAGNO* præceptore invito, auctoritate sua *THOMAS AQUINAS* primus roboravit.

Thes. XXII.

ORdinantiæ ecclesiasticæ constitutioni isti, quæ prohibet, ne purificantes puerperæ ante impetratam a sacerdote benedictionem in publicum prodeant, a Judæis in Christianismum inuenta ceremonia locum dedit, quam primitivæ ecclesiæ fideles retinuerunt, & sequior ætas ad pontificios primum, mox Lutheranos, sub diverso schemate propagavit.

Thes. XXIII.

DEUM ignota lingua colere, idem est atqve sensui communi nuncium remittere.

SOLI DEO GLORIA.